

SINTEZA

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului național de dezvoltare a sectorului de alimentare cu apă și de sanitație pentru anii 2026 - 2030

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Procedura de analiză a conformității și de validare			
Ministerul Mediului (scrisoarea nr. Nr. 04-07/3188 din 22.10.2025)	1	În temeiul art. 5 alin. (3) din Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, Ministerul Mediului a decis că Programul Național de Dezvoltare a Sectorului de Alimentare cu Apă și de Sanitație 2026–2030 nu va avea efecte semnificative asupra mediului și sănătății populației și nu necesită a fi supus evaluării strategice de medi	Se ia act. Programul va fi implementat cu respectarea condițiilor stabilite în Decizia Ministerului Mediului, inclusiv notificarea autorității competente în cazul modificării sau extinderii măsurilor care ar putea intra sub incidența Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.
Ministerul Finanțelor (scrisoarea nr. 19-109 din 13.01.2026)			
La proiectul Programului			
	2	În textul Programului și a Planului, cuvintele „resurse naționale”, la orice formă gramaticală, se va substitui cu cuvintele „resurse bugetare” sau cu indicarea expresă a surselor de finanțare prevăzute de cadrul normativ în domeniul finanțelor publice. De asemenea, sintagma „fonduri publice naționale” se va substitui cu sintagma „bugetul de stat” sau surse concrete de finanțare.	Se acceptă. Textul a fost ajustat conform solicitării.
Capitolul II „Analiza situației”			
	3	La pct. 2.3. „Finanțarea și dinamica investițiilor în sector”, în alineatul ce ține de direcțiile strategice ale politicii de finanțare, cuvântul „multianual” se va substitui cu sintagma „pe termen mediu”, iar cuvântul „alocarea” cu cuvântul „planificarea”	Se acceptă. Textul a fost ajustat conform solicitării.
	4	La pct. 2.7. „Cadrul instituțional central și rolurile actorilor naționali în guvernarea sectorului”, rolul Ministerului Finanțelor, urmează a fi reformulat și adus în concordanță cu	Se acceptă. Textul a fost ajustat conform solicitării.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		art. 20 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale, nr. 181/2014.	
Capitolul III „Obiective generale și specifice”			
	5	<p>La Obiectivul specific 3.1 „Dublarea, până în anul 2030, a volumului finanțărilor externe atrase în sectorul de alimentare cu apă și sanitație, prin instituirea și operaționalizarea unui cadru național unic de coordonare, planificare și prioritizare a 100% din finanțările active, precum și prin consolidarea dialogului structurat cu partenerii de dezvoltare”, este prevăzută crearea unei baze de date naționale privind suportul acordat de partenerii de dezvoltare în sectorul Alimentare cu apă și sanitație (AAS). Formularea este însă insuficient de clară și lasă loc unor interpretări ambigue. În special, nu este precizat scopul concret al bazei de date, tipul de informații care urmează a fi colectate și modul în care aceasta se va distinge de alte instrumente de evidență deja existente la nivel guvernamental.</p> <p>Totodată, nu este argumentată valoarea adăugată a creării unui nou instrument informațional, în condițiile în care informații similare privind asistența externă sunt deja colectate și gestionate prin mecanisme naționale de coordonare a sprijinului extern. Fără o delimitare clară a responsabilităților instituționale și a modului de utilizare a datelor, există riscul dublării eforturilor administrative și al utilizării ineficiente a resurselor. În acest context, se recomandă clarificarea obiectivului, a conținutului și a rolului funcțional al bazei de date propuse.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Baza de date propusă nu va crea condiții de dublare a informațiilor cu platforme precum www.amp.gov.md sau www.project.gov.md întru cât aceste platforme gestionează proiecte care deja sunt în proces de implementare, ori baza de date propusă în prezentul Program va include un portofoliu de proiecte elaborate la nivel de concept detaliat sau la nivelul proiectelor gata de implementare, care să reprezinte o sursă unică de dialog și cooperare cu partenerii de dezvoltare, astfel încât să asigure identificarea finanțărilor pentru proiectele de alimentare cu apă și canalizare. Menționăm că în prezent nu există un portofoliu de proiecte dezvoltat, iar dialogul și discuțiile cu partenerii de dezvoltare sunt fragmentate și bazate pe intenții neargumentate din punct de vedere al fezabilității.</p> <p>Textul a fost ajustat astfel:</p> <p>„Este operațională o bază de date națională care va include un portofoliu de proiecte prioritare, identificate și dezvoltate în baza Planului de prioritizare a investițiilor în domeniul AAS, ca parte componentă a Secțiunii Specializate „Apă și Sanitație” a Planului de Amenajare a Teritoriului Național. Baza de date și portofoliile respective de proiecte, vor fi dezvoltate pentru asigurarea inițierii unui dialog eficient cu partenerii de dezvoltare în vederea identificării suportului financiar necesar și va fi utilizat în calitate de instrument oficial de coordonare, monitorizare și raportare;”</p>

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	6	<p>Obiectiv specific 3.2. „Consolidarea și extinderea, până în anul 2030, a cadrului financiar național multianual care să asigure, din fonduri publice naționale, finanțarea anuală a minimum 50 de proiecte AAS prioritare, cu impact sistemic și regional”, se invocă a fi revizuit, deoarece elaborarea și gestionarea Cadrului bugetar pe termen mediu este atribuția exclusivă a Ministerului Finanțelor, iar documentul acoperă toate sectoarele naționale, inclusiv și AAS (sectorul 17). Un program sectorial nu poate institui sau extinde, prin sine, un cadru bugetar multianual dedicat. Mai mult, reformularea trebuie să susțină direct Obiectivul general 3, punând accent pe utilizarea eficientă a resurselor bugetare și orientarea finanțării către proiecte cu impact real, fără a depăși cadrul legal existent.</p>	<p>Se acceptă. Denumirea obiectivului a fost ajustată, pentru a nu crea confuzie cu procedurile de elaborare a cadrului bugetar pe termen mediu.</p> <p>Intenția acestui obiectiv specific este de a crea o claritate în dezvoltarea mecanismelor de finanțare și asigurarea continuității proceselor de dezvoltare a infrastructurii într-o formă logică și fezabilă, bazată exclusiv pe prevederile Secțiunii Specializate „Apă și sanitație” a Planului de Amenajare a Teritoriului Național. În prezent, o pondere majoră a proiectelor de construcție în domeniul alimentării cu apă și sanitație sunt finanțate exclusiv în baza inițiativei autorităților locale de nivelul I și II, limitate pe necesitățile exclusive a hotarelor administrative pe care le reprezintă și nu iau în considerație necesitățile și potențialul de extindere a infrastructurii către alte localități, creând astfel premise pentru construcția paralelă a unor apeducte, fapt care nu reprezintă o utilizare eficientă a resurselor financiare.</p>
La Capitolul VI „Costuri” și Nota de fundamentare			
	7	<p>Analiza comparativă a Capitolului VI „Costuri” din Program și a secțiunii 4.2. „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” din Nota de fundamentare relevă neconcordanțe substanțiale de ordin financiar, metodologic și de prezentare, care generează dificultăți de interpretare.</p>	<p>Se acceptă. Discrepanțele au fost calculate și ajustate conform PND-AAS. Costul total estimat al Programului este de 597.650,00 mii lei, structură care reflectă un angajament bugetar național substanțial. 344.950,00 mii lei, respectiv 57,71% din costul total, sunt acoperiți din bugetul de stat, ceea ce confirmă asumarea responsabilității Guvernului pentru implementarea reformelor prevăzute. Asistența externă, în valoare de 125.500,00 mii lei (20,99%), este direcționată selectiv către domenii cu impact structural și cerințe ridicate de</p>

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			aliniere la acquis-ul Uniunii Europene, în timp ce costurile neacoperite, de 127.200,00 mii lei (21,28%)
	8	În Capitolul VI „Costuri” este indicat un cost total estimat al Programului de 597.650 mii lei, în timp ce în secțiunea 4.2 „Impactul financiar” este menționat un cost total de 247.650 mii lei. Diferența este semnificativă și nu este explicată în niciuna dintre secțiuni.	Se acceptă. Discrepanțele au fost ajustate conform PND. Costul total estimat al Programului este de 597.650,00 mii lei.
	9	Structura surselor de finanțare diferă radical între cele două capitole: în Capitolul VI „Costuri”, finanțarea din buget reprezintă 57,7%, iar costurile neacoperite ajung la 21,8%, iar în „Impactul financiar”, finanțarea din buget este de 88,8%, iar costurile neacoperite sunt reduse la 0,9%. În lipsa unor clarificări, nu este posibilă evaluarea corectă a gradului real de dependență de finanțări externe sau a riscului bugetar asociat Programului	Se acceptă. Discrepanțele au fost ajustate conform PND-AAS. Costurile neacoperite -127.200,00 mii lei (21,28%).
	10	Capitolul VI „Costuri” indică existența unor costuri neacoperite semnificative (127.200 mii lei), localizate „în principal în domeniul WASH”, care urmează a fi acoperite prin „mecanisme complementare de finanțare”. În schimb, secțiunea „Impact financiar” minimizează aceste costuri, indicând o valoare marginală (2.200 mii lei), fără referire la domeniul WASH sau la mecanismele de acoperire.	Se acceptă. Discrepanțele au fost ajustate conform PND-AAS, respectiv atât capitolul „Costuri” cât și datele din secțiunea „Impact financiar” coincid.
	11	Deși ambele secțiuni afirmă că impactul financiar este „predominant pozitiv”, acest mesaj nu este susținut coerent în raport cu datele financiare prezentate. În special, un nivel de peste 20% costuri neacoperite nu poate fi calificat implicit drept nesemnificativ, corectarea acestora este esențială pentru asigurarea transparenței, disciplinei bugetare și credibilității Programului din perspectiva finanțării și implementării.	Se acceptă. Formularea privind impactul financiar „predominant pozitiv” a fost revizuită prin corelarea explicită cu nivelul costurilor neacoperite și prin clarificarea faptului că acestea reprezintă necesități investiționale planificate pentru finanțare externă. Textul a fost ajustat pentru a reflecta transparent ponderea costurilor neacoperite și a consolida credibilitatea financiară a Programului.
	12	Subsidiar, autorul proiectului urmează să aducă claritate, dacă costurile estimate sunt în concordanță cu Legea bugetului de	Se acceptă. Menționăm că în perioada promovării prezentului Program, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		stat pentru anul 2026, nr. 322/2025 și cu estimările pe termen mediu 2027-2028	Regionale este în proces de elaborare a CBTM pentru perioada 2026-2027 și toate costurile aferente, planificate în prezentul Program urmează a fi incluse în procesul de bugetare pe termen mediu
Cancelaria de Stat (scrisoarea nr. 21/1-78-1444 din 10.02.2026)			
La proiectul Programului			
	13	La capitolul I. Introducere, nu menționează implicarea părților interesate și nici mecanismele de conlucrare în procesul de elaborare al Programului. Lipsa acestor elemente afectează caracterul participativ al documentului și necesită completarea capitolului cu referiri explicite la implicarea actorilor relevanți și la platformele de cooperare de consultare publică a documentului, cine sunt părțile interesate și care a fost instrumentul de implicare a acestora la fundamentarea acțiunilor propuse (exemplu: focus- grup, masă rotundă, interviu, sondaj, chestionar, ședința grupului de lucru etc.).	Se acceptă. Capitolul I „Introducere” a fost completat cu textul privind instituțiile implicate în procesul de elaborare și consultare.
	14	În cadrul aceluiași capitol, autorii menționează instituțiile, care vor fi implicate în implementarea Programului, însă această informație este deja abordată detaliat în Capitolul VIII Autorități responsabile, ceea ce generează suprapuneri.	Se acceptă. Textul vizat a fost exclus.
	15	Considerând cadrul general de planificare strategică, în vederea alinierii Programului Național de dezvoltare a sectorului de alimentare cu apă și de sanitație pentru anii 2026-2030 cu proiectele planificate în Planul Național de Dezvoltare (în continuare - PND), Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale va asigura reflectarea tuturor proiectelor din PND în Planului multianual de investiții 2026-2030 pentru sectorul AAS, inclusiv cu considerarea costurilor de implementare și indicatorilor de impact și rezultat, conform acțiunii 1 planificate la obiectivul specific 3.2. în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de dezvoltare a	Se acceptă. MIDR va asigura executarea completării/ajustării documentelor în conformitate cu solicitările Cancelariei de Stat și a Ministerului Finanțelor

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		sectorului de alimentare cu apă și de sanitație pentru anii 2026-2030.	
	16	Se evidențiază necesitatea completării Programului cu o descriere clară a conexiunii acestuia cu angajamentele naționale și internaționale ale Republicii Moldova, precum Acordul de Asociere și criteriile de aderare la UE, în scopul asigurării coerenței și justificării Programului în cadrul de planificare strategică.	Se acceptă. Capitolul I „Introducere” a fost completat cu textul privind angajamentele asumate în procesul de integrare UE.
	17	<p>Se constată o confuzie privind corelarea proiectului Programului cu Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” (în continuare - SND). Astfel, la pagina 2, autorii fac referire la „țintele majore” ale SND care ar urma să fie atinse prin intermediul prezentului Program, însă punctele 1 și 2 menționate reprezintă, în realitate, Obiectivul general 2 „Îmbunătățirea condițiilor de trai” și, respectiv, Obiectivul general 3 „Garantarea educației corespunzătoare și de calitate pentru toți pe tot parcursul vieții”, astfel cum sunt definite în SND.</p> <p>În acest context, se recomandă asigurarea unei corelări exacte cu obiectivele și/sau țintele strategice din SND, cu indicarea expresă a acestora, în vederea eliminării ambiguităților.</p> <p>Totodată, la pagina 4, în cadrul Capitolului II Analiza situației, autorii menționează că, prin intermediul SND, statul și-a asumat „obiective clare pentru sectorul AAS”, indicând ulterior următoarele puncte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea accesului a cel puțin 95% din populație la surse sigure de alimentare cu apă; • Conectarea a minimum 65% din populație la servicii publice de sanitație; • Epurarea, conform standardelor europene, a cel puțin 40% din volumul total al apelor uzate deversate în corpurile de apă 	Se acceptă. Textul a fost ajustat conform prevederilor SND 2030, astfel încât să fie excluse confuziile existente.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		Mențiunile respective reprezintă, de fapt, indicatori de monitorizare cu ținte stabilite în SND, și nu obiective propriuzise, aspect ce necesită o delimitare clară în text.	
	18	<p>La capitolul II. Analiza situației, conform Regulamentului, capitolul se va completa cu următoarele elemente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descrierea posibilelor consecințe și riscuri în cazul neintervenției. Se va asigura completarea capitolului cu componenta, care prevede scenariul neintervenției Guvernului (status-quo) în abordarea sistemică a problemei. • Impactul asupra principalelor grupuri vulnerabile afectate - dovezi cantitative și calitative. Se va asigura prezentarea detaliată a grupurilor vulnerabile afectate, utilizând date cantitative și calitative. • Datele utilizate trebuie să fie dezagregate conform criteriilor de gen, vârstă, mediu de reședință. <p>În forma actuală, capitolul tratează beneficiarii intervențiilor într-o manieră generală, cu accent predominant pe aspecte instituționale, administrative și sistemice ale sectorului AAS. Deși sunt menționate punctual anumite categorii de beneficiari, inclusiv la nivel de comunități sau grupuri specifice, acestea nu sunt dezvoltate în mod coerent și nici susținute prin dezagregări relevante. În consecință, analiza nu evidențiază suficient beneficiarii finali ai intervențiilor, iar identificarea problemelor concrete cu care se confruntă aceștia rămâne insuficient fundamentată, ceea ce diminuează rolul analitic al capitolului, inclusiv fiind distorsionat principiul „a nu lăsa pe nimeni în urmă” (LNOB).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Textul a fost completat cu informații și argumente privitor la riscurile de neintervenție și impactul unor asemenea decizii, precum și au fost identificate grupurile vulnerabile și impactul Programului asupra acestor categorii ale populației.</p> <p>Cât privește indicatorii de gen, menționăm că în linii generale suntem de acord cu constatările identificate, totuși este important de menționat că nu lista datelor dezagregate în domeniul alimentării cu apă și canalizare este destul de redusă și se limitează la următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sărăcia multidimensională - care ia în calcul accesul la servicii de alimentare cu apă și de sanitație dezagregate per: total / urban și local; • lungimea totală a rețelelor de distribuție a apei, total pe țară • lungime funcțională a rețelelor de distribuție a apei, total pe țară • ponderea lungimii funcționale din lungimea totală a rețelelor de apeduct, total pe țară; • lungimea totală a rețelelor de canalizare, total pe țară • numărul localităților cu acces la rețele de apeduct, total pe țară și rural/urban; • ponderea localităților cu acces la sisteme publice de alimentare cu apă, totală pe apă și dezagregat pe regiuni;

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			<ul style="list-style-type: none"> • volumul de apă captată și distribuită, total pe țară, total pe țară • lungimea totală a rețelelor publice de canalizare, total pe țară; • lungimea funcțională a rețelelor de canalizare, total pe țară; • ponderea lungimii funcționale, total pe republică; • numărul localităților cu acces la sisteme publice de canalizare, total pe țară și rural/urban; • ponderea localităților cu acces la sisteme publice de canalizare, totală pe apă și dezagregat pe regiuni; • volumul de apă uzată evacuată și volumul de apă uzată epurată, total pe țară; • dotarea locuințelor cu comodități (inclusiv apă și canalizare), total pe țară și pe regiuni de dezvoltare; • numărul de locuințe conectate la serviciul public de alimentare cu apă, total pe țară, regiuni de dezvoltare și localități (doar localitățile în care sunt disponibile date – 1061 la număr); • numărul populație conectate la serviciul public de alimentare cu apă, total pe țară, regiuni de dezvoltare și localități (doar localitățile în care sunt disponibile date – 1061 la număr); • numărul de locuințe conectate la serviciul public de alimentare cu apă, total pe țară, regiuni de dezvoltare și localități (doar localitățile în care sunt disponibile date – 215 la număr); • numărul populație conectate la serviciul public de alimentare cu apă, total pe țară, regiuni de dezvoltare și localități (doar localitățile în care sunt disponibile date – 215 la număr)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			<ul style="list-style-type: none"> • numărul total al stațiilor de epurare a apelor uzate, total pe țară, regiuni de dezvoltare și localități; • numărul stațiilor de epurare a apelor uzate funcționale, total pe țară, regiuni de dezvoltare și localități. <p>Prin urmare, la nivel național, nu există o dezagregare a acestor indicator din perspectiva de gen, vârstă sau etc.</p>
	19	La capitolul III. Obiective generale și specifice, menționăm următoarele aspecte: Obiectivul general 1. Consolidarea guvernantei, a cadrului normativ și a coordonării instituționale a sectorului AAS -> este mai degrabă o direcție de intervenție, nu un obiectiv final, astfel, cu titlu de recomandare, o formulare adaptată unui obiectiv general: Consolidarea guvernantei și a cadrului instituțional și normativ al sectorului AAS, în vederea asigurării unui management eficient, coerent și sustenabil al serviciilor de alimentare cu apă și sanitație.	Se acceptă. Textul a fost ajustat la toate compartimentele.
	20	Obiectivul specific 1.1. Crearea, până în anul 2030, a unui cadru eficient de guvernanta al sectorului AAS, aliniat practicilor și cerințelor aplicabile în Uniunea Europeană. Acesta nu descrie rezultate concrete și măsurabile și reproduce, în esență, formularea obiectivului general. Se recomandă reformularea obiectivului în termeni operaționali, cu indicarea clară a livrabilelor și a rezultatelor urmărite. Cu titlu de recomandare, propunem reformularea acestuia în următoarea redacție: Elaborarea, aprobarea și operaționalizarea, până în anul 2030, a cadrului normativ și instituțional al sectorului AAS, în conformitate cu cerințele și bunele practici ale Uniunii Europene.	Se acceptă. Textul a fost ajustat la toate compartimentele.
	21	Obiectivul specific 2.1. Consolidarea, până în anul 2030, a capacității autorităților publice locale de a gestiona procesele de regionalizare, cooperare intercomunitară și relația contractuală cu operatorii AAS, prin mecanisme instituționalizate de suport, instrumente standardizate și	Se acceptă. Textul a fost ajustat la toate compartimentele.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		<p>asistență tehnică continuă, aliniată practicilor europene, este formulat într-o manieră generală, fără a defini clar rezultatele așteptate. Utilizarea unor noțiuni precum „consolidarea capacității” și „asistență tehnică continuă” îngreunează stabilirea indicatorilor de realizare. Se recomandă reformularea obiectivului prin utilizarea unor formulări mai concrete, aliniate principiului SMART. În acest sens, se propune reformularea - Instituirea și operaționalizarea, până în anul 2030, a mecanismelor de suport și a instrumentelor standardizate pentru autoritățile publice locale, în vederea gestionării proceselor de regionalizare, cooperare intercomunitară și a relațiilor contractuale cu operatorii AAS, în conformitate cu practicile europene.</p>	
	22	<p>Obiectivul specific 2.3. Creșterea, până în anul 2030, a nivelului de profesionalizare a resurselor umane din sectorul AAS, astfel încât toți operatorii licențiați și APL relevante să dispună de personal instruit și certificat conform unui sistem național de formare continuă, este formulat relativ clar, însă noțiuni precum „nivelul de profesionalizare” și „APL relevante” nu sunt definite, ceea ce limitează măsurabilitatea obiectivului. Se recomandă clarificarea rezultatului urmărit și, după caz, introducerea unor criterii cuantificabile, pentru alinierea la principiul SMART. Astfel, se propune reformularea obiectivului, conform exemplului: Creșterea, până în anul 2030, a nivelului de profesionalizare a resurselor umane din sectorul AAS, prin asigurarea instruirii și certificării X% din personalul operatorilor licențiați și al APL relevante (se va face claritate cu privire la această sintagmă), în cadrul unui sistem național de formare continuă.</p>	<p>Se acceptă. Propunerea a fost ajustată, astfel încât să fie realizată o diferență între gradul de intervenție pentru operatori și APL, după cum urmează: „Obiectiv specific 2.3: Creșterea, până în anul 2030, a nivelului de profesionalizare a resurselor umane din sectorul AAS, prin asigurarea instruirii și certificării a minim 25 % din personalul operatorilor licențiați și a minim 100 angajați ai APL relevante”.</p>
	23	<p>Obiectivul specific 3.1. Dublarea, până în anul 2030, a volumului finanțărilor externe atrase în sectorul de alimentare cu apă și sanitație, prin instituirea și operaționalizarea unui cadru național unic de coordonare, planificare și prioritizare a 100% din finanțările active, precum și prin consolidarea</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost ajustat la toate compartimentele.</p>

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		dialogului structurat cu partenerii de dezvoltare, este supraîncărcat, astfel, recomandăm următoarea formulare: Dublarea, până în anul 2030, a volumului finanțărilor externe atrase în sectorul de alimentare cu apă și sanitație prin instituirea și operaționalizarea unui cadru național unic de coordonare și planificare a finanțărilor.	
	24	Obiectivul specific 3.2. Consolidarea și extinderea, până în anul 2030, a cadrului financiar național multianual care să asigure, din fonduri publice naționale, finanțarea anuală a minimum 50 de proiecte AAS prioritare, cu impact sistemic și regional, se propune următoarea formulare: Instituirea și operaționalizarea, până în anul 2030, a unui cadru financiar național multianual care să asigure, din fonduri publice naționale, finanțarea anuală a cel puțin 50 de proiecte cu impact sistemic și regional din sectorul AAS.	Se acceptă. Textul a fost ajustat la toate compartimentele.
	25	În contextul obiecțiilor formulate anterior cu privire la modul de formulare a obiectivelor Programului, se recomandă revizuirea obiectivelor Programului în raport cu cerințele conceptuale de formulare, inclusiv la principiul SMART cu mai bună focalizare asupra necesității intervenției și a beneficiarilor finali.	Se acceptă. A fost revizuită formularea următoarelor Obiective specifice: „OS 1.2 Armonizarea, până în anul 2030, a cadrului tehnico-normativ în sectorul AAS la standardele europene EN/ISO, în vederea aplicării uniforme a regulilor de proiectare, construcție și exploatare a infrastructurii de apă și sanitație OS 1.3 Asigurarea transpunerii până în anul 2030, a directivelor Uniunii Europene în domeniul apei potabile, sanitației și protecției resurselor acvatice și operaționalizarea mecanismelor de reglementare, monitorizare și control”
	26	La capitolul IV. Indicatori de monitorizare, se va asigura reformularea, după caz, a indicatorilor de monitorizare, care derivă din obiectivele generale și specifice.	Se acceptă. Au fost realizate următoarele ajustări: La indicatori de impact: A fost ajustată norma de la Obiectivul general 2, în textul „80%” a fost ajustat cu „90%” conform prevederilor OS 2.2.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			Alte ajustări nu au fost realizate din motiv că reformularea obiectivelor specifice nu a afectat lista țințelor și direcțiilor prioritare identificate.
	27	<p>La tabelul dedicat indicatorilor de monitorizare, care reies din obiectivele specifice, se va asigura o revizuire completă al indicatorilor, din punct de vedere al categoriei în care se încadrează, autorii catalogându-i drept indicatori de rezultate, dar se constată că majoritatea dintre indicatori sunt, mai degrabă, indicatori de produs, care, conform ghidului cu privire la planificarea strategică, reprezintă rezultatul acțiunilor, ceea ce este specific Planului de acțiuni aferent Programului. Totodată, cu titlu de recomandare, în prima coloană al tabelului, va fi indicat expres textul obiectivului specific.</p> <p>Drept exemplu, indicatorul Analiza funcțională sectorială AAS elaborată, aprobată și utilizată în decizii, măsoară livrarea unui document (analiză elaborată/aprobată), nu indică un rezultat al politicii, ci un livrabil instituțional, specific indicatorilor de produs.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Indicatorul Sistem informațional național de monitorizare a performanței operatorilor AAS funcțional, presupune existența și funcționalitatea unui sistem informatic, ci nu măsoară propriu-zis îmbunătățirea performanței operatorilor. ☐ Indicatorul Normative tehnice depășite (GOST/SNIP/PT) abrogate sau înlocuite, măsoară modificări normative, nu efecte. ☐ Indicatorul Procedură națională de coordonare a investițiilor și reformelor AAS aprobată, reprezintă un indicator de produs, prezentând un livrabil normativ. <p>În lista indicatorilor de monitorizare la nivel de obiective vor fi incluși obligatoriu indicatorii care derivă direct din formularea acestora și care vor măsura în mod exhaustiv</p>	<p>Se acceptă. Tabelul cu indicatori a fost actualizat integral.</p>

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		<p>gradul de implementare. De exemplu, pentru OS 3.1, un indicator relevant rezultat din formularea obiectivului este „volumul finanțărilor externe atrase în sectorul de alimentare cu apă și sanitație”, pentru care se vor stabili o valoare de referință și o țintă ce reflectă angajamentul de dublare a nivelului acestor finanțări, sau, spre exemplu, OS 1.1 Crearea, până în anul 2030 a unui cadru eficient de guvernare al sectorului AAS, aliniat practicilor și cerințelor aplicabile în Uniunea Europeană, în lista indicatorilor de monitorizare, se va completa cu indicator(i), care măsoară gradul de aliniere al legislației naționale la cea al Uniunii Europene.</p>	
	28	<p>Se va asigura preluarea și transpunerea indicatorilor și țăintelor relevante din documentele superioare și angajamente ale Republicii Moldova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • țintele din SND, expuse la pct. 5; • indicatorii de impact, reflectați în Strategia națională de dezvoltare regională și locală 2022-2028, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 40/2022: “rata de acoperire a populației cu servicii publice de canalizare – minimum 50%; dotarea locuințelor cu servicii publice de apeduct din surse sigure de apă – minimum 80%”; <p>(Țintele și indicatorii aferenți Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, menționați în capitolul I „Introducere”, de exemplu indicatorii 6.1.1, 6.1.1.1, 6.2.1.a etc., corespunzători Obiectivului de dezvoltare durabilă nr. 6 - Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitației pentru toți).</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost completat la capitolul „Introducere” cu indicatorii din SNDR 2022-2028, la care va contribui implementarea prezentului Program.</p>
	29	<p>La capitolul V. Impact, va fi completat cu o descriere narativă a impactului social, economic, asupra sănătății publice și mediului, generat de intervențiile propuse în sectorul de alimentare cu apă și sanitație (AAS), inclusiv modul în care acestea vor contribui la îmbunătățirea calității vieții diferitelor categorii de populație. Programul urmează să reflecte rezultatele și impactul anticipat, urmare a implementării</p>	<p>Se acceptă. Textul compartimentului „V-Impact” a fost completat</p>

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		proiectelor în capitolele IV și V din Program (de ex. lungimea apeductelor construite, nr. de beneficiari conectați la sisteme de apă și sanitație, efectul implementării proiectelor SAAS asupra decalajului socio-economic în funcție de regiuni).	
	30	La capitolul VI. Costuri, rândul intitulat Costuri acoperite din BS, va fi redenumit în Costuri acoperite din bugetul de stat. Totodată, se va asigura completarea costurilor suportate din bugetul de stat, cu indicarea expresă a codului subprogramului bugetar.	Se acceptă. Textul a fost ajustat conform solicitării.
La proiectul Planului de acțiuni			
	31	În scopul consolidării disciplinei bugetare și a transparenței financiare, se recomandă includerea unor coloane distincte privind codul subprogramului bugetar și finanțarea din asistența externă, care să permită monitorizarea clară a surselor de finanțare ale intervențiilor planificate.	Se acceptă. Coloana privind codul subprogramului bugetar a fost inclus în tabelul din compartimentul „VI. Costuri”, iar divizarea surselor de finanțare între bugetul de stat și surse ale partenerilor externi, este prezentată atât în Planul de acțiuni cât și în tabelul de la compartimentul „VI. Costuri” .
	32	La coloana Instituția responsabilă/parteneri, se va asigura utilizarea unei abordări unitare de prezentare, cu explicitarea abrevierilor (MIDR - Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; MM - Ministerul Mediului).	Se acceptă. Modificările au fost realizate.
	33	Se va asigura revizuirea integrală a indicatorilor de monitorizare în vederea reformulării acestora, conform exemplurilor de mai jos: <ul style="list-style-type: none"> • Indicatorul de monitorizare al acțiunii 1.1.6 Hotărâre de Guvern privind proiectul de lege pentru Secțiunea Specializată AAS, va fi ajustat în funcție de nivelul de finalitate asumat de Program. În cazul în care atingerea acțiunii este considerată realizată prin aprobarea proiectului de lege de către Guvern, formularea indicatorului va fi – Proiect de lege aprobat de Guvern. În caz contrar, în situația în care finalitatea urmărită este adoptarea actului normativ de către Parlament, se recomandă redenumirea indicatorului în Lege adoptată. 	Se acceptă. Modificările au fost realizate.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		<ul style="list-style-type: none"> • Indicatorul de monitorizare al acțiunii 1.1.2. Hotărârea de Guvern privind administrarea (roluri și responsabilități) implementării Secțiunii Specializate AAS din PATN, va fi redenumit conform exemplului: Hotărâre de Guvern adoptată. • Indicatorul de monitorizare al acțiunii al acțiunii 1.1.1. Analiză funcțională instituțională elaborată și validată, incluzând evaluarea competențelor, a fluxurilor decizionale și a proceselor de guvernantă din sectorul AAS, va fi redenumit conform exemplului: Analiză funcțională instituțională elaborată și validată. 	
Consiliul de coordonare a dezvoltării durabile (Procesul-Verbal nr. 4 al ședinței din 24.03.2026)	34	Se validează proiectul Programului național de dezvoltare a sectorului de alimentare cu apă și sanitație 2026-2030.	Se ia act.
	35	Până la prezentarea proiectului pentru înregistrare și examinare în cadrul ședinței secretarilor generali ai ministerelor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale va asigura examinarea suplimentară a perioadei de implementare a Programului (2026–2030), în corelare cu termenul de implementare al Strategiei naționale de dezvoltare regională a Republicii Moldova pentru anii 2022–2028, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 40/2022.	Se ia act. Deși perioada de implementare a Programului (2026–2030) depășește termenul de valabilitate a SNDR 2022–2028, această extindere este pe deplin justificată și aliniată cu cadrul național de planificare strategică, din următoarele considerente: <ol style="list-style-type: none"> 1. Obiectivele Programului sunt prioritar ajustate la prevederile Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, document de nivel superior în ierarhia politicilor publice, care stabilește viziunea de dezvoltare a țării până în anul 2030. Astfel, Programul asigură continuitatea și coerența între documentele de politici, contribuind direct la atingerea țintelor naționale privind accesul universal la servicii de apă și sanitație de calitate, obiectiv strategic prevăzut în SND „Moldova Europeană 2030”. 2. În anul 2026, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) va realiza evaluarea intermediară a SNDR 2022–2028. În urma acestei evaluări, obiectivele, țintele și indicatorii SNDR 2022-

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			<p>2028 vor fi ajustați pentru a asigura o sinergie deplină cu obiectivele și indicatorii Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, inclusiv prin eventuala prelungire a termenului de implementare a Strategiei-umbrelă. Această ajustare va consolida ierarhia documentelor de politici publice și va evita orice discontinuitate în planificarea strategică la nivel național.</p> <p>3. Extinderea perioadei de implementare până în 2030 asigură predictibilitate pentru partenerii de dezvoltare și pentru atragerea investițiilor. Multe programe și fonduri internaționale (UE, KfW, Banca Mondială, PNUD etc.) sunt structurate pe cicluri de finanțare până în 2030, iar Programul sectorial devine astfel un instrument operațional stabil pentru accesarea acestor resurse în mod eficient.</p>

Secretar general

Angela ȚURCANU